

2

· БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО ЗА ЗАЩИТА НА ПТИЦИТЕ ·

ПОМОГНИ ДА ОПАЗИМ
ПТИЦИТЕ И ПРИРОДАТА
НА БЪЛГАРИЯ

Изх. № 29/27.1.2015 г.

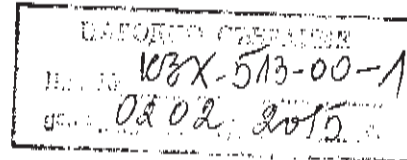
✓ ДО:
Г-Н РУМЕН ХРИСТОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПАРЛАМЕНТАРНАТА
КОМИСИЯ ПО ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

Г-Н СТАНИСЛАВ ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПАРЛАМЕНТАРНАТА
КОМИСИЯ ПО ОКОЛНА СРЕДА И ВОДИ

Г-ЖА ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

Г-ЖА ИВЕЛИНА ВАСИЛЕВА
МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

КОПИЕ:
ИНЖ. ТОНИ КРЪСТЕВ
ДИРЕКТОР НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

Становище относно предложено удължаване на ловния сезон за водоплаващ дивеч в България

УВАЖЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА,

Запознахме се с предложение за изменение на Закона за лова и опазване на дивеча, внесено в Народното събрание на Р България, предвиждащо удължаване на ловуването на диви патици и гъски един месец. Категорично не приемаме аргументите на предложителите, а именно:

1. *Продължителността на ловния сезон в съседни на България страни*
2. *Нанасяните от гъските щети на посеви, поради липсата на лов през февруари.*

Данните от провеждани в България проучвания на зимуващи гъски показват, че сега действащият ловен сезон адекватно обхваща периода на пребиваване на зимуващи гъски на територията на страната и аргумента, че продължителността на лова на гъски продължава 9 до 15 дни е несъстоятелен и не отговаря на реалните факти. Първите високи числености на територията на България се регистрират още през м. октомври – по поречието на р. Дунав. Данни, предоставени за ползване от Българско дружество за защита на птиците, показват значителни числености в района на Свищов-Белене, като за илюстрация можем да споменем няколко данни:

на 20.11.2003 г. са регистрирани **42 905 големи белочели гъски** в този район;

на 7.11.2009 г. са регистрирани **38 000 големи белочели гъски** в същия район, като са регистрирани и ловци;

на 7.11.2010 г. са регистрирани **17 875 големи белочели гъски** в същият район;

на 12.12.2010 г. са регистрирани **19 957 големи белочели гъски** в този район.

Същевременно в района на езерата Шабла и Дуранкулак през същия период се отчитат значителни числености:

на 29.12.2010 г. – са регистрирани **42 257 големи белочели гъски**;

на 12.11.2011 г. са регистрирани **10 792 големи белочели гъски**;

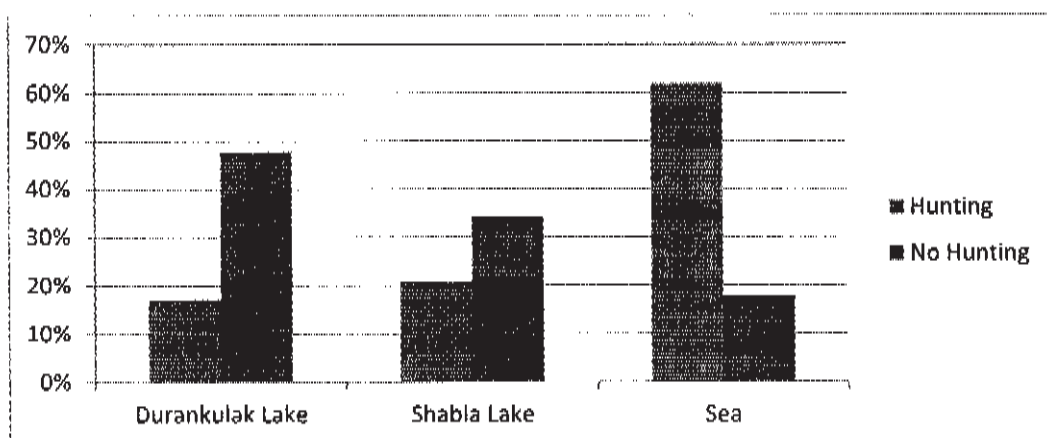
на 1.12.2012 г. са регистрирани **10 405 големи белочели гъски**;

на 7.12.2013 г. са регистрирани **23 680 големи белочели гъски**.

Тези данни ясно показват значителни числености на разрешените за отстрел видове на територията на страната в рамките на ловния сезон и несъстоятелността на твърденията за 9-15 дена лов на водоплаващ дивеч, които твърдения или почиват на непълна и недостатъчна информация за разпространението и числеността на видовете в България, или почиват на невярна и некоректна информация, с цел да се представи невярна картина за пребиваването на водоплаващите птици на територията на страната.

Същевременно сериозни проблеми, свързани с лова на територията на България са отстрелът на защитени видове (червеногуша гъска, малка белочела гъска, белоока потапница) в смесени ята и липсата на обособени неловни зони и участъци в местата от Натура 2000 в България като част от ангажиментите по прилагане и транспониране на европейското природозащитно законодателство. Липсата на въведени ограничения в лова на територията на специално защитените зони за птици, води до наличие на значително безпокойство на хранещите се и нощуващите в района птици.

Данни от проведени проучвания на територията на едни от най-значимите в международен план места - Натура зоните „Шабленски езерен комплекс“ и „Дуранкулашко езеро“, въз основа на данни от местата на нощуване на гъските през последните 4 години, показват ясна зависимост и влияние на избора на места за нощувка от гъските под влияние на ловния сезон (Фиг.1).

Фиг. 1. Нощуващи гъски в Дуранкулашкото езеро в ловни и не ловни дни

Същевременно данните от проведените в рамките на проект по програма Лайф+ на ЕС „Опазване на зимуващата популация на световно застрашената червеногуша гъска” LIFE09/NAT/BG000230, показват, че през отделни години в района на тези две Natura 2000 зони най-значимите концентрации на червеногушата гъска се установяват именно през месец февруари.

Удължаването на ловният сезон през месец февруари би могло да има значително негативно влияние върху световната популация на вида, която се концентрира до 86% в района на тези две езера (54 000 червеногуши гъски през м. януари 2013 г.). Червеногушите гъски, както и останалите видове гъски спадат към така наречените “capital breeders”, което означава, че птиците натрупват основната част от енергийните запаси, които ще са им нужни за прелета на обратно към местата на размножаване и за започване на гнезденето, именно в местата на зимуване и прелет. На практика наличието на лов в непосредствена близост до местата на нощуване и хранене ще доведе до повишени енергийни загуби при гъските и ще препятства натрупването на достатъчно хранителни запаси за успешен размножителен сезон.

Множество научни публикации ясно показват връзката и влиянието на лова като фактор за безпокойство, който може да доведе до невъзможност на птиците да посрещнат енергийните си нужди през зимния и прелетен период (напр. Evans & Day, 2002). Други изследвания показват, че безпокойството от лова и отстрела на отделни двойки през късен етап от зимата или началото на миграцията, води до унищожаване на формираните двойки и проваляне на гнездовия сезон (Bartelt, 1987). Изследване, проведено за влиянието на безпокойството от човека от Bélanger & Bédard (1990) показва, че увеличение на енергийните загуби от безпокойство може да доведе до почти 20% спад в дневния прием на храна за поддържане на енергийният баланс, който може да се компенсира само с хранене през нощта, което не е характерно за зимуващите в България гъски.

В обосновката на предложеното удължаване на ловният сезон некоректно са представени ловните сезони на съседни страни на България. Като страна член на ЕС, Р България би трябвало да съобразява своето законодателство с духа и правилата на това на ЕС, а не на страни извън Съюза, които първа трябва да съобразят своето законодателство с европейските норми. Неотдавнашните промени в ловното законодателство на Румъния са обект на жалба до ЕС. Неправилно и заблуждаващо е да се представя, че в Гърция ловният сезон продължава по-дълго от България! Основни ловни видове водолюбива птици се ловуват до края на януари – *Anas crecca*, *A. platyrhynchos*, *A. strepera*, а останалите - до първата десетдневка на февруари. Същевременно следва да се отбележи, че Гърция забрани лова на гъски във всички свои защитени зони за птиците от мрежата Natura 2000, което не е налице като факт в България и съответно значително по-големи щети могат да бъдат нанесени на прелетните популации.

По отношение на вторият аргумент на вносителя на предложението за промени, следва да се отбележи, че твърденията за нанасяните значителни щети от зимуващите водоплаващи птици са необосновани и некоректни. От проведени на територията на България до този момент научни изследвания за установяване на щети от пашата на зимуващи гъски Дерелиев (2000) не е установил щети, а проведените проучвания в рамките на проект по програма Лайф+ на ЕС „Опазване на зимуващата популация на световно застрашената червеногуша гъска” LIFE09/NAT/BG000230, показват, че през първата година на изследването не са установени щети (Petkov, 2013), а през втората са установени щети в размер от 15% от добива на пшеница/ха. В рамките на този проект и съвместно със

земеделски производители от района на изследването, е разработена специална агро-екологична мярка, която е залегнала в НАЕП на Р България в новия програмен период и цели именно подпомагане и компенсиране на земеделски производители в районите на срещане на червеногушите гъски. От 2012г. беше защитена и въведена компенсаторна мярка за хранителни местообитания на зимуващи гъски в районите на концентрация на гъски в България, по която по официални данни за периода 2012 – 2014г. са изплатени на земеделски производители от България над 2 700 000 евро като част от тази агро-екологична мярка (Petkov et al., 2012).

На практика удължаването на ловния сезон няма да допринесе за предотвратяване на щети, но ще попречи на реализирането на агро-екологичната мярка, насочена към опазване на хранителните местообитания на червеногушата гъска и стимулиране на подходящи земеделски практики сред местните земеделски стопани и ще се компрометира експертна и полева работа, насочена към подпомагане на земеделски производители в България.

В заключение бихме искали да посочим, че евентуално удължаване на ловния сезон би поставило страната ни пред два риска, произтичащи от членството ни в Европейския съюз, а именно:

1. Започване на наказателна процедура за нарушение на Директивата за птиците (2009/147/ЕО), Чл.2 и Чл.7, ал.2. При предни опити за удължаване на ловния сезон през 2008 и 2011 г. ЕК предприе мерки за предупреждение на правителството.
2. Компрометиране на агро-екологичната мярка за зимуващите гъски и евентуално възстановяване на средства от бюджета. Споменатата мярка е петгодишна. Тя осигурява паша за гъските през месец февруари, преди началото на миграцията. Фермерите, които са получили средства по нея (досега над 5 милиона лева) са поели петгодишен ангажимент. Съответно ще получават плащания всяка година. Мярката е приета от ЕК при сегашното ловно законодателство, гарантиращо липса на безпокойство от лов през февруари. Удължаването на ловния сезон през месец февруари може да се тълкува като промяна на контекста.

Вярваме, че отговорните институции в България няма да съгласуват и одобрят направеното предложение за удължаване на ловния сезон.

С ува:

Стойч
Дире
Бълга